

Afgørelser – Reg. nr.: 07773.00

Fredningen vedrører: Rejkær Sande

Domme

Taksationskommissionen 12-12-1989

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 10-03-1989

Fredningsnævnet 21-01-1987

Kendelser

Deklarationer

TAKSATIONSKOMMISSIONEN>

TAKSATIONSKOMMISSIONEN
VEDRØRENDE NATURFREDNING

REG. NR. 07773.000

ADRESSE.
SLOTSMARKEN 13. 2970 HØRSHOLM
TLF 02 76 53 76

Sag nr. 254. Fredning af et klitareal i Rejkjær Sande.

Kendelse:

(Meddelt den 12. oktober 1989)

Overfredningsnævnets afgørelse af 10. marts 1989 om erstatning i anledning af fredningen af et klitareal i Rejkjær Sande i Ringkøbing kommune, Ringkøbing amt er påklaget til taksationskommissionen vedrørende naturfredning af sagens løbenr. 13, E. Taulbjerg Nielsen, løbenr. 15, Marius Andreas Jensen, Chr. M. Christensen og boet efter Laurids K. Nielsen, løbenr. 16, Inger Marie Bredal samt løbenr. 17, Lars Kjærsgaard, Jacob Kjærsgaard og Marcello Piacenti.

Taksationskommissionen har den 22. september 1989 besigtiget de fredede arealer og holdt møde med ejerne, af hvilke løbenr. 15 var bistået af advokat John Blichfeldt, Hvide Sande, og løbenr. 17 af advokat Leif Olesen v/ advokat Jørgen Vangsgaard, Århus.

Til brug for sagens behandling ved taksationskommissionen havde lodsejerne på egen hånd indhentet erklæringer fra Miljøministeriets Vildforvaltning, vildforvaltningskonsulent L. Ahlmann Olesen, Ulfborg, og statsaut. ejendomsmægler, M.D.E., valuar Peder Bønding, Århus. Erklæringerne blev fremlagt på lodsejermødet, hvorimod de nævnte sagkyndige ikke var til stede.

Konsulent Ahlmann Olesens erklæring af 6. september 1989 er sålydende:

"Efter besigtigelse af områderne kan jeg meddele, at der efter min mening vil ske en forringelse af de jagtlige muligheder på mindst 50%.

Det er især jagtmuligheder på Kron- og råvildt, der vil blive forringede.

Kronvildtet bruger terrænet som trækroute mellem Rejkjær Sande-Klausie-Hoverdal. Ved at gøre terrænet så åbent som fredningen giver mulighed for, vil kronvildtet blive frataget mulighed for dækning og dermed ophold under passagen imellem de større skovarealer. Hermed nedsættes de jagtlige muligheder for de pågældende lodsejere i væsentlig grad.

Råvildtbestandens størrelse er bl.a. bestemt af skovrandens længde, ved at fjerne de mange små holme, nedsættes skovrandens længde og dermed råvildtbestandens størrelse."

I ejendomsmægler Bøndings erklæring af 8. september 1989 hedder det bl.a.:

"Ejendommen blev besigtiget af undertegnede ejendomsmægler den 5/9 1989. Til stede var ..... lodsejere eller repræsentanter for disse samt vildtforvaltningskonsulent L. Ahlmann Olesen.

Dokumenter m.v.:

Vi har af rekvirenten lånt overfredningsnævnets afgørelse af 10. marts 1989 om fredning af klitareal i Rejkjær Sande i Ringkøbing kommune, Ringkøbing amt med tilhørende kort.
.....

Helhedsindtryk:

Der er efter min mening tale om et attraktivt og natur-skønt område, velegnet til såvel jagtmæssigt som reakti-
tivt brug.

Fredning:

Fredningen medfører, at bevoksningen med bjergfyr og anden nåletræ skal fjernes, så arealet fremtræder som lynghede med spredte enebærbevoksninger. De eksisterende skovbe-
plantninger skal i et vist omfang bevares.

Jagtmulighederne:

Til belysning af jagtmulighederne før og efter fredningen er indhentet en udtalelse fra vildtforvaltningskonsulent

L. Ahlmann Olesen,....., der..... vurderer, at den jagt-
lige værdi på arealet bliver forringet med mindst 50%.

Vurderingens forudsætninger:

Ved vurderingen er taget hensyn til, at de nugældende regler ikke muliggør opdyrkning eller yderligere tilplantning af lyngheden på mere driftsmæssig basis. Vurderingen går således udelukkende på værdiforringelsen af ejendommen grundet forringelsen af jagtmulighederne samt evt. ændring i værdien forårsaget af forandringerne i arealernes udseende.

Konklusion:

Efter min opfattelse har arealerne først og fremmest jagtmæssig værdi og dernæst naturligtvis også for liebhavere en rekreativ værdi. Driftsmæssigt er arealerne praktisk taget uden værdi, da man hverken kan dyrke dem, tilplante dem eller udnytte jordforekomster.

På ovenstående grundlag er det min vurdering, at arealernes værdi i handel og vandel falder med et beløb på 2.000 kr. kontant pr. ha p.g.a. fredningen."

I en tillægserklæring af 14. september 1989 anføres bl.a., at vurderingen 2.000 kr. pr. ha går på bruttoarealet.

I tilknytning til vurderingserklæringen har lodsejerne løbenr. 13, 15 og 16 for taksationskommissionen nedlagt påstand om, at erstatningerne fastsættes efter en takst på 2.000 kr. pr. ha af det fredede bruttoareal under hver af ejendommene. Ejerne under løbenr. 17 har principalt nedlagt erstatningspåstand på 134.000 kr., svarende til den for overfredningsnævnet nedlagte påstand, og subsidiært påstand som de øvrige lodsejere.

Under mødet med lodsejerne og besigtigelsen var det antaget, at også de arealer, som på fredningskortet er betegnet som arealer, der kan genplantes (fredningsbestemmelsernes § 5 a stk. 1), ville blive ryddet som led i naturplejen, således at det derefter var overladt til ejerne, om de ville lade arealerne henligge eller for egen regning foretage genplantning (fredningsbestemmelsernes § 5 a stk. 2). Det er imidlertid af amtsfredningsinspektør Gert Alsted oplyst for taksationskommissionen, at amtet ikke agter at fjerne bevoksningen på de pågældende arealer. Dette fremgår af forslaget til plejeplan, revideret august 1988.

Taksationskommissionens bemærkninger:

Fredningserstatningerne vil være at fastsætte - således som det også fremgår af overfredningsnævnets erstatningsafgørelse - under hensyn til den nedgang i arealernes handelsværdi, der er en følge af fredningsbestemmelserne om naturpleje. Det må forventes, at der vil blive foretaget omfattende rydninger af den nuværende bevoksning. Dette indebærer en vis skadevirkning for ejerne, navnlig med hensyn til jagtmulighederne.

Ved fastsættelsen af erstatningernes størrelse lægger taksationskommissionen vægt på de af lodsejerne tilvejebragte erklæringer. Kommissionen kan dog ikke fuldtud tiltræde erklæringernes konklusioner. Kommissionen henviser herved til, at det efter fredningsbestemmelsernes § 6 er pålagt amtet at optage bestemmelser i plejeplanen om, hvilke mindre grupper af træbevoksninger jævnt fordelt over området der skal bibeholdes af hensyn til områdets vildtbestand. De nærmere bestemmelser i plejeplanen skal forhandles med lodsejerne, og plejearbejder i henhold til planen kan først iværksættes, efter at der er givet ejeren af arealet mulighed for at indbringe spørgsmålet for fredningsnævnet. Taksationskommissionen må herefter antage, at indgrebet ved fredningen er noget mindre belastende, end det er lagt til grund ved opgørelsen af lodsejernes erstatningspåstande.

Taksationskommissionen finder at kunne fastsætte erstatningerne efter en takst på 1.000 kr. pr. ha. Herved har kommissionen lagt til grund, at jagtværdien kan beregnes på grundlag af en årlig jagtleje på 250 - 300 kr. pr. ha, kapitaliseret med faktor 8, og at fredningsbestemmelserne bevirker en forringelse af jagtværdien på noget mindre end 50%.

Under hensyn til at erstatningerne i alt væsentligt vedrører tabet ved de forringede jagtmuligheder, finder et flertal af kommissionens medlemmer, Jens Lunø og Jens Peder Hedegaard, at erstatningerne bør beregnes efter de fredede ejendommers bruttoareal, medens et mindretal, Karl Nielsen, af de grunde, overfredningsnævnet har anført i sin erstatningsafgørelse, finder, at der ved beregningerne bør ses bort fra skovarealer, vildtagre og søarealer.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Herefter bestemmes:

Fredningserstatningerne under denne taksationssag fastsættes således:

Løbenr. 13, E. Taulbjerg Nielsen 67,4 ha a 1.000 kr.	67.400 kr.
Løbenr. 15, Marius Andreas Jensen, Chr. M. Christensen og boet efter Laurids K. Nielsen 41,9 ha a 1.000 kr.	41.900 kr.
Løbenr. 16, Inger Marie Bredal 21,3 ha a 1.000 kr.	21.300 kr.
Løbenr. 17, Lars Kjærsgaard, Jacob Kjærsgaard og Marcello Piacenti 65,5 ha a 1.000 kr.	65.500 kr.

Beløbene forrentes som bestemt ved overfredningsnævnets erstatningsafgørelse.

I godtgørelse for sagsomkostninger under sagens behandling ved taksationskommissionen tillægges der lodsejerne 7.320 kr., der udgør udgiften til de indhentede vurderingserklæringer. Dette beløb kan udbetales direkte til løbenr. 16, Inger Marie Bredal. Herudover tillægges der løbenr. 15, Marius Andreas Jensen, Chr. M. Christensen og boet efter Laurids K. Nielsen og løbenr. 17, Lars Kjærsgaard, Jacob Kjærsgaard og Marcello Piacenti hver 2.000 kr. i sagsomkostninger.

Jens Lunøe

Karl Nielsen

Jens Peder Hedegaard

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. marts 1989

om fredning af et klitareal i Rejkjær Sande i
Ringkøbing Kommune, Ringkøbing Amt (sag nr. 2699/87).

Fredningsnævnet for Ringkøbing Amts Fredningskreds har ved kendelse af 21. januar 1987 bestemt fredning efter naturfredningslovens kapitel III af et 244 ha stort klitareal i Rejkjær Sande i Ringkøbing Kommune. Kendelsen omfatter helt eller delvis 5 ejendomme (løbenumre) i privat eje samt en ejendom ejet af staten v/Miljøministeriet. Fredningssagen er rejst i 1985 af Danmarks Naturfredningsforening for et noget større område.

Fredningsnævnets kendelse er i medfør af naturfredningslovens § 25 forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse. Kendelsen er tillige påklaget til Overfredningsnævnet af 3 private lodsejere.

Fredningsområdet ligger på en del af den store Skovbjerg Bakkeø. Bakkeøen er moræne fra den 2. istid. Overfladen er udjævnet og udvasket, fordi den ikke blev dækket af senere istid. Den lette jord er flere steder føjet sammen til indsande. Disse klitter rummer et rigt, varieret plante- og dyreliv på grund af de meget vekslende terrænformer fra tørhede over fugtighede til moser og søer. Der er en kraftig indvandring af selvsåede bjergfyr i området.

Hele området er landzone. Næsten hele området er omfattet af forbudet i naturfredningslovens § 43 (vådområder) og § 43 a (hedearealer) mod at ændre arealernes tilstand uden tilladelse fra Ringkøbing Amt. Nogle arealer er tillige omfattet af naturfredningslovens § 47 (skovbyggelinien), hvorefter der kræves tilladelse fra Fredningsnævnet til at foretage nærmere angivne foranstaltninger.

Ifølge regionplanen for Ringkøbing Amt bør dette område ikke opdyrkes eller ændres på anden måde.

Det store hede- og plantageområde er i fredningsplanlægningen udpeget som et af Danmarks større nationale naturområder.

Ejeren af lb.nr. 13 har påklaget med påstand om ændrede fredningsbestemmelser. Det anføres, at fredningen bør ske med ret til udnyttelse af sand- og grusforekomster i undergrunden, at det skal være tilladt at oprette hjortefarme, og at fredningen bør åbne mulighed for anlæg af vildtagre samt tilplantning som skjul for vildtet.

De øvrige klagende ejere har gjort indsigelse mod plejebestemmelserne, som anses for at være for vidtgående med hensyn til krav om rydning og anses for at være for upræcise med hensyn til plejerettens omfang i øvrigt. En større del af bevoksningerne ønskes bevaret af hensyn til vildtet og naturoplevelsen i området. Subsidiært ønskes mulighed for genplantning med løvtræsarter.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod hjortefarme, vildtagre og enhver form for råstofindvinding, idet disse tiltag strider mod fredningens formål, som er at genskabe og opretholde selve indlandsklitten og dens vegetationstyper. Foreningen finder endvidere, at fjernelse af bjergfyrrer i den centrale del af fredningen er væsentligt til opfyldelse af det landskabelige formål og for at undgå følgerne af bjergfyrrerens store spredningsevne.

Ringkøbing Amtsråd og Friluftsrådet anbefaler en stadfæstelse af Fredningsnævnets afgørelse.

Naturfredningsrådet anbefaler ligeledes fredningen, men har udtrykt ønske om, at man ved affattelsen af plejebestemmelserne tillader bevarelse af elementer af bevoksning for at tilgodese både de jagtmæssige og de botaniske interesser i området.

I sagens behandling har deltaget 6 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Det tiltrædes, at det pågældende område pålægges fredningsbestemmelser efter naturfredningslovens kapitel III til sikring af, at områdets naturværdier genskabes og opretholdes.

Fredningsnævnets afgrænsning af fredningsområdet tiltrædes.

Det findes væsentligt for genskabelsen af områdets fremtræden som en indlandsklit, at store dele af arealerne frilægges, og at indvandringen af bjergfyr bekæmpes. Dog bør der af hensyn til plejen af områdets vildtbestand bibeholdes enkelte mindre grupper af træer jævnt fordelt over området. Ud fra samme hensyn tillades en del af bevoksningen bibeholdt eller genplantet på ejendommene under lb.nr. 13, 16 og 17, som det fremgår af vedhæftede kort og fredningsbestemmelserne til denne afgørelse.

Hvor genplantning er tilladt, må dette kun ske med ganske overvejende løvtræer af dansk oprindelse. Bjergfyr må ikke plantes.

For at genskabe den oprindelige sammenhæng i landskabet kan hegnene i fredningsområdets nordlige del omkring lb.nr. 15's areal ryddes som led i plejen.

Realiteten i Fredningsnævnets afgørelse tiltrædes i øvrigt, dog med visse ændringer og tilføjelser.

Idet Fredningsnævnets kendelse af 21. januar 1987 ophæves, fastsættes

herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 244 ha store område, som er afgrænset på fredningskortet, der hører til Overfredningsnævnets afgørelse, og som omfatter de på vedhæftede fortegnelse anførte matrikelnumre helt eller delvis:

§ 1.   Fredningens formål.

Fredningen har til formål at genskabe og bevare hede- og indlandsklitterne som samlede åbne arealer præget af den naturlige plantevækst.

§ 2.   Bevaring af området.

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre andet fremgår af de følgende bestemmelser.

§ 3.   Terrænændringer.

Det følger af § 2, at der ikke må foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

§ 4.   Bebyggelse og andre faste konstruktioner.

- a. Det følger endvidere af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og tårne.

Der må heller ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke opstilles vindmøller, master, campingvogne, telte eller skæmmende indretninger, og der må ikke føres luftledninger over området. Der må ikke opsættes hegn, jfr. dog under pkt. b.

- b. Fredningen er ikke til hinder for midlertidig teltslagning til privat brug for ejerne og deres nære familiemedlemmer i forbindelse med besøg i området.

Uanset forbudene under pkt. a kan der dog af hensyn til dyr, der som led i plejen afgræsser området, opsættes læskure samt de nødvendige kreaturhegn.

§ 5.   Arealernes drift.

- a. På arealer, der ikke er betegnet som skovareal med almindelig skovdrift, må der ikke ske yderligere tilplantning eller genplantning, bortset fra sådanne arealer, der på fredningskortet er betegnet som arealer, der kan genplantes.

Ved genplantning på de sidstnævnte arealer skal mindst 60 % af træerne være af naturligt forekommende løvtræsarter af dansk oprindelse. Bjergfyr må ikke plantes.

- b. Arealerne må ikke jordbehandles, sprøjtes med plante- og insektbekæmpelsesmidler eller gødskes. Dette gælder dog ikke for opdyrkede arealer, herunder vildtagre og skovarealer, samt arealer, hvor tilplantning eller genplantning er tilladt.
- c. Forurening af naturen ved henlæggelse af affald må ikke finde sted.

§ 6.   Naturpleje.

Til opfyldelse af fredningens formål har Ringkøbing Amt ret til uden udgift for vedkommende ejer at lade udføre plejearbejder på udyrkede arealer. Der kan som led i plejen ske fjernelse af selvsåede buske og træer, uanset om selvsåningen er sket før fredningen. Plejen kan foretages ved hugst, slåning, afgræsning eller andre foranstaltninger til opfyldelse af plejeformålet.

Det pålægges Ringkøbing Amt efter forhandling med de berørte ejere at udarbejde en plejeplan for de naturplejearbejder, som ønskes foretaget inden for en given del af fredningsområ-

det. Plejeplanen skal indeholde bestemmelser om, hvilke mindre grupper af træbevoksninger jævnt fordelt over området der skal bibeholdes af hensyn til områdets vildtbestand. Plejeplanen kan indeholde bestemmelse om fjernelse af hegnene omkring matr.nr. 19 d og 19 h Præstegården, Torsted.

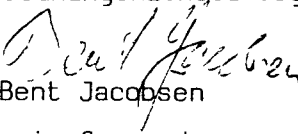
Plejarbejderne kan først udføres, efter at der er givet arealets ejer muligheder for inden 4 uger at forlange spørgsmålet forelagt Fredningsnævnet eller at tilkendegive, at han selv ønsker at udføre arbejdet inden 1 år.

Når Amtet som led i plejen foretager rydning af større værdier af træ, som ejeren af arealet ikke selv har skovet, tilfalder træet Amtet i det omfang, det er nødvendigt til dækning af omkostningerne ved skovningen beregnet efter laveste akkordsats. Det træ, der fremkommer ved Amtets plejarbejder i øvrigt, tilfalder ejeren af det pågældende areal, såfremt ejeren fjerner træet inden en af Amtet fastsat passende frist, og ellers Amtet. Ejeren af arealet kan ikke stille krav om opskæring, sammenbæring og kørsel til fast vej.

§ 7.   Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-5 kan meddeles efter reglerne i naturfredningslovens § 34, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

På Overfredningsnævnets vegne

Bent Jacobsen

viceformand

F O R T E G N E L S E

over matrikelnumre, der helt eller delvis er berørt af
Overfredningsnævnets afgørelse af 10. marts 1989 om
fredning af et klitareal i Rejkjær Sande i Ringkøbing
Kommune, Ringkøbing Amt (sag nr. 2699/87).

Præstegården, Torsted:

Matr.nr. 13 e, 16 o, 16 p, 18 g, 18 h, 19 d og 19 h.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 10. marts 1989

om erstatning i anledning af fredning af et
klitareal i Rejkjær Sande i Ringkøbing Kommu-
ne, Ringkøbing Amt (sag nr. 2699/87).

Fredningsnævnet for Ringkøbing Amts Fredningskreds har ved kendelse af 21. januar 1987 truffet afgørelse om erstatning i anledning af den samtidigt besluttede fredning af et klitareal i Rejkjær Sande i Ringkøbing Kommune. Erstatning er tilkendt ejerne af de 5 ejendomme i privat eje med ialt 239.840 kr. Der er ikke tilkendt erstatning for fredningen af arealet i offentligt eje.

Fredningsnævnet har tilkendt erstatning efter en takst på 800 kr. pr. ha. Derudover er ejendommene med lb.nr. 13 og 15-17 hver tilkendt et skønmæssigt fastsat beløb på 20.000 kr. for forringelse af jagtmulighederne.

Fredningsnævnets afgørelse er i medfør af naturfredningslovens § 25 forelagt Overfredningsnævnet til efterprøvelse. Erstatningsfastsættelsen er tillige påklaget til Overfredningsnævnet af 3 af de private ejere.

Ejeren af ejendommen under lb.nr. 13, E. Taulbjerg Nielsen, har påstået den tilkendte erstatning væsentlig forhøjet samt fritagelse for eller nedsættelse af ejendomsskatten, da arealet ikke kan drives erhvervsmæssigt efter fredningens gennemførelse.

Ejerne af lb.nr. 15 har v/advokat John Blichfeldt krævet ialt 400.000 kr. for forringede jagtmuligheder og ejendommens værdiforringelse opgjort som forskellen mellem handelsprisen uden fredning og med fredning.

Ejeren af lb.nr. 17 har v/advokat Leif Olesen nedlagt påstand om tilkendelse af et beløb på 1.000 kr. pr. ha for arealer, hvor der må ske genplantning, 3000 kr. pr. ha for arealet der skal ryddes samt et beløb på 25.000 kr. for forringelse af jagten. Det samlede erstatningskrav udgør 134.000 kr.

I sagens behandling, herunder besigtigelse og møde, har deltaget 6 af Overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal enstemmigt udtale:

Ved anden afgørelse af dags dato har Overfredningsnævnet tiltrådt den omhandlede fredning med enkelte ændringer af fredningsbestemmelserne.

Overfredningsnævnet finder ikke grundlag for at tilkende nogen erstatning for egentlige skovarealer og vildtagre, idet fredningen ikke er til hinder for, at disse arealer kan drives som hidtil. Der kan heller ikke tilkendes erstatning for søarealer, idet søerne i forvejen er omfattet af bestemmelsen i naturfredningslovens § 43, hvorefter deres tilstand ikke må ændres uden tilladelse fra Ringkøbing Amt, og idet fredningen ikke er til hinder for, at ejerne kan anvende søerne som hidtil til jagt og fiskeri.

De øvrige arealer er så godt som alle omfattet af naturfredningslovens § 43 a (hedearer, hvor tilstanden ikke må ændres uden tilladelse fra Amtet). For disse arealers vedkommende vil plejebestemmelserne kunne medføre, at der gennemføres omfattende rydninger med henblik på at genskabe en tidligere naturtilstand i området. Det kan derfor ikke udelukkes, at plejeindgrebene på arealer af denne karakter vil virke forringende på arealernes handelsværdi.

Ud fra en samlet vurdering findes der at være ydet fuld erstatning for den forringelse af arealernes handelsværdi, som er fremkaldt af fredningen, når der ydes ejerne en erstatning på 500 kr. pr. ha.

Der findes ikke herudover at være grundlag for yderligere erstatnings-tilkendelse for forringelse af jagtmulighederne.

Erstatning som følge af fredningen oprundet til nærmeste 100 kr. tilkendes herefter således:

<u>Lb.nr. 8.</u>	Erik Gynther Nielsen:	
	3,7 ha á 500 kr.	1.900 kr.
<u>Lb.nr. 13.</u>	E. Taulbjerg Nielsen:	
	67,4 ha	
	∕ 12,9 ha sø, skov, vildtager	
	<hr/> 54,5 ha á 500 kr.	27.300 kr.
<u>Lb.nr. 14.</u>	Staten v/Miljøministeriet	0 kr.
<u>Lb.nr. 15.</u>	Marius Andreas Jensen, Chr. M. Christensen og boet efter Lau- rids K. Nielsen med hver en tredjedel:	
	41,9 ha	
	∕ 10,5 ha	
	<hr/> 31,4 ha á 500 kr.	15.700 kr.
<u>Lb.nr. 16.</u>	Inger Marie Bredal:	
	21,3 ha	
	∕ 2,1 ha skov, sø	
	<hr/> 19,2 ha á 500 kr.	9.600 kr.

Lb.nr. 17. L. Kjærsgaard , J. Kjærsgaard og
Marcello Piacenti med hver en
tredjedel:

65,5 ha

∕ 6,0 ha skov, sø

59,5 ha á 500 kr.

29.800 kr.

Erstatning ialt

84.300 kr.

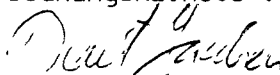
Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1.pkt., fra den 21. januar 1987 (datoen for Fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der er 1 % højere end den til enhver tid fastsatte diskonto.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Overfredningsnævnet tillægges der ejeren af ejendommen under lb.nr. 15 et beløb på 5.000 kr., der udbetales direkte til advokat John Blichfeldt, og ejeren af ejendommen under lb.nr. 17 et beløb på 7.000 kr., der udbetales til advokat Leif Olesen.

Den samlede fredningserstatning på 84.300 kr. med renter og de tilkendte omkostningsbeløb på 12.000 kr. udredes af staten med 75 % og af Ringkøbing Amt med 25 %.

Overfredningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende Naturfredning (adr.: Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm) af ejerne, Miljøministeren og Ringkøbing Amt. Klagefristen er 4 uger fra den dag, Overfredningsnævnets afgørelse er meddelt den pågældende. Størrelsen af de tilkendte omkostningsbeløb kan ikke påklages, jfr. naturfredningslovens § 31.

På Overfredningsnævnets vegne

Bent Jacobsen

viceformand

ic

FREDNINGSNÆVNET>

21/1-1987

U d s k r i f t

af

protokollen for fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds.

År 1987 den 21. januar blev i sagen

R.A.F. 277/1985

fredning af 2 klitarealer i
Rejkjær Sande i Ringkøbing
kommune

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Den 10. december 1985 har Danmarks Naturfredningsforening - efter først at være gået frem efter naturfredningslovens § 12 - overfor fredningsnævnet fremsat et forslag om fredning af 2 klitarealer i Rejkjær Sande, beliggende ca. 7 km sydøst for Ulfborg i Ringkøbing kommune, Ringkjøbing amtskommune, i et omfang som det er vist på det forslaget vedlagte kortmateriale i målestok 1:4000 og 1:25.000, hvilket kortmateriale er modtaget af såvel de berørte lodsejere som alle øvrige i sagen interesserede personer, institutioner og foreninger.

Forslaget går ud på, at to klitarealer i Rejkjær Sande, ialt ca. 333 ha., beskyttes således, at deres naturværdier kan bevares og plejes.

Områdets beskrivelse og motiveringen for fredningen.

De to områder, som ønskes fredet, er beliggende øst og syd for Rejkjær Plantage på en del af den store Skovbjerg Bakkeø. Bakkeøerne er moræner fra 2. istid, som ikke blev dækket af den senere 3. istid. Deres overflade er derfor udjævnet og udvasket.

Den lette jord er flere steder føjet sammen til klitter - også kaldet indsande. Disse klitter rummer et rigt, varieret plante- og dyreliv på grund af de meget vekslende terrænformer fra tørhede over fugtigheder til moser og søer.

På grund af de mange tilplantninger omkring området sker der en kraftig indvandring af selvsåede bjergfyr, og klitterne og heden vil, hvis ikke de plejes, først og fremmest ved hugst af bjergfyr, gro til som tæt bjergfyrkrat.

Frednings- og byplanmæssige forhold.

Klit- og hedearealerne ved Rejkjær Sande ligger i det store hede- og plantageområde på den vestlige del af Skovbjerg bakkeø, som i fredningsplanlægningen er udpeget som et af Danmarks større nationale naturområder.

Ifølge regionplanen for Ringkøbing amt bør de udyrkede arealer i dette område ikke opdyrkes eller ændres på anden måde.

Størstedelen af de 333 ha, som foreslås fredet, er omfattet af naturfredningslovens § 43a, d.v.s. at arealerne ikke må ændres uden tilladelse fra amtsrådet. Det har været forsøgt at få en tinglyst aftale med lodsejerne i stand om bevaring af dette areal.

Med forslaget fulgte en areal- og lodsejerliste samt erklæringer fra en del lodsejere om deres syn på fredningsforslaget.

Den 24. februar 1986 afholdt fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds, der består af dommer Sv. Aa. Christensen, Ringkøbing, som formand, gårdejer Karl Elkjær, Holmsland, som amtsrådets medlem og overlærer Peter Byrialsen, Lem, som kommunalvalgt medlem, et offentligt møde på Ulfborg Gæstgivergaard, hvor Danmarks Naturfredningsforening og en række institutioner og foreninger, men navnlig de af fredningen berørte lodsejere havde lejlighed til at udtale sig. Af lodsejerindlæggene fremgik det, at der var en udbredt modstand mod en fredning, men måske mulighed for et samarbejde om plejeforanstaltninger.

Mødet mundede ud i, at fredningsnævnet indkaldte lodsejerne til en besigtigelse af de af fredningsforslaget omfattede arealer, for at nævnet sammen med lodsejerne kunne danne sig et indtryk af arealerne og ved påvisninger i marken kunne blive nøjere bekendt med lodsejer-

nes synspunkter med hensyn til fredning og pleje af arealerne. Inden mødet, der fandt sted den 2. juni 1986, havde Ringkjøbing amtskommunes fredningsafdeling efter opfordring af fredningsnævnet udarbejdet et forslag til en plejeplan for områderne, og dette forslag blev udsendt til lodsejerne sammen med den skriftlige indkaldelse til mødet.

Efter mødet har en række lodsejere på nævnets opfordring fremsendt deres endelige redegørelse om fredning og pleje af områderne.

Efter dernæst at have truffet den nedenfor gengivne afgørelse om at undlade at medtage de lodsejerne med løbenr. 1-7 tilhørende arealer under en fredning i henhold til nærværende kendelse, og efter endvidere at have truffet bestemmelse om, at arealerne tilhørende lodsejerne med løbenr. 9-12 og 18-19 - nogle mindre randarealer uden betydning for fredningen - skulle holdes udenfor denne, har nævnet fortsat forhandlingerne med de tilbageværende lodsejere med løbenr. 8 og 13-17 om fredning af deres arealer, om fredningens omfang og om erstatning for en fredning.

På grundlag af hele det således fremkomne materiale er nævnet på interne møder nået frem til følgende resultat:

Ad arealerne omfattende lodsejerne med løbenr. 1-7:

Lodsejerne har overfor fredningsnævnet påstået fredningen afvist, idet de selv vil stå for pleje af hedearealerne.

De arealer, som Danmarks Naturfredningsforening har ønsket fredet, består delvis af tilgroede heder og hedemoser afbrudt af tilplantede eller opdyrkede lodder.

Heder og hedemoser er omfattet af naturfredningslovens § 43, hvorefter de ikke må ændres uden amtsrådets tilladelse. Det må her understreges, at yderligere tilplantning, anlæg og vildtagre, gravning af damme og andre ændringer ikke må foretages uden den nævnte tilladelse.

Da arealerne således er beskyttet mod ændringer, og da lodsejerne selv vil pleje arealerne som hede med spredte grupper af bjergfyr, bestemmer fredningsnævnet herved, at arealerne ikke for tiden skal omfattes af yderligere fredningsbestemmelser.

Fredningsnævnet finder, at tilstanden på arealerne bør følges af amtsrådets fredningsafdeling, der også i det omfang, lodsejerne øn-

sker det, kan bistå dem med den pleje, som alle er enige om er nødvendig, hvis arealerne ikke skal gro til i bjergfyr. Plejen skal bestå i at formindske bjergfyrbevoksningen, der dog bibeholdes i grupper af hensyn til vildtets brug af arealerne.

Såfremt det viser sig, at lodsejerne ikke plejer arealerne og disse måtte gro yderligere til, er fredningsnævnet indstillet på at genoptage sagen og fastlægge fredningsbestemmelser, hvorefter fredningsmyndighederne vil kunne foretage den pleje, der er nødvendig for at holde arealerne fri.

Ad arealerne omfattende lodsejerne med løbenr. 8-19:

Som nævnt foran udgår arealerne tilhørende lodsejerne med løbenr. 9-12 og 18-19 af fredningen. Tilbage bliver altså alene arealer tilhørende lodsejerne løbenr. 8 og 13-17. Disse arealer finder nævnet det ud fra det af Danmarks Naturfredningsforening, amtets fredningskontor og andre institutioner og foreninger fremførte og ud fra det billede, nævnet har dannet sig ved de skete besigtigelser af arealerne sammen med lodsejerne, for rimeligt og vigtigt at undergive en fredning.

Fredningen for området fastsættes således:

- A. Formål: Fredningen har til formål at bevare hede- og indlandsklitter som samlede åbne arealer præget af den naturlige plantevækst og fri for indvandrede fremmede træsorter - særlig bjergfyr.
- B. Bebyggelse: Der må ikke på arealerne opføres eller opstilles nogen form for bebyggelse, campingvogne, telte, master eller andre anlæg. Undtaget herfra er alene enkelte telte til privat brug for lodsejerne og deres nære familiemedlemmer under besøg på terrænet, samt læskure for evt. kreaturer, som afgræsser arealerne.
- C. Arealernes anvendelse og form: Der må ikke foretages nogen form for jordbehandling.
Undtaget herfra er arealer, som allerede nu er opdyrkede.
Terrænet må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.
Der må ikke foretages yderligere tilplantning, ligesom der ikke må ske gentilplantning. Dette gælder dog ikke de på kortbilaget, der er vedlagt kendelsen, som skov angivne arealer.
Vandstanden i området må ikke ændres.
Sprøjtning med plante- og insektbekæmpelsesmidler og gødskning

af arealerne må ikke finde sted. Dette gælder dog ikke opdyrkede arealer.

Der må ikke opsættes hegn, bortset fra kreaturhegn, som er nødvendige i forbindelse med pleje.

- D. Pleje af arealerne: For at sikre det naturlige plante- og dyreliv og friholde de smukke klitter er det nødvendigt at pleje arealerne ved fjernelse af "fremmed" plantevækst, f.eks. bjergfyr, som flere steder er ved at kvæle lyng og andre hedeplanter. Fredningen skal derfor åbne mulighed for, at Ringkjøbing amtsråd som fredningsmyndighed foretager pleje af arealerne ved hugst, græsning, afbrænding eller på anden måde. Plejen foretages efter planer, der skal være drøftet med lodsejerne. Der henvises herved til det allerede udsendte plejeplanforslag, der altså skal videredrøftes med lodsejerne. I tilfælde af uenighed om plejeplanen forelægges disse fredningsnævnet til afgørelse. Plejen skal ske uden udgift for ejerne, og evt. overskud ved plejen tilfalder disse.

For den enkelte lodsejer fastsættes dog følgende vedrørende karakteren af plejen af arealerne, idet der henvises til det sagen vedlagte kort.

Lb.nr. 8 (Erik Gynther Nielsen):

Arealet skal være åben hede ved fjernelse af selvsået opvækst, dog at fritstående enebærbuske bevares. Den af lodsejeren ønskede ændring af fredningsgrænsen imødekommes, jfr. det kendelsen vedlagte kort.

Lb.nr. 13 (Eigil Taulbjerg Nielsen):

Arealet fredes, således at områderne, der på kortet er betegnet med numrene 2,3 og 4 skal henligge som åben hede, men med en randbevoksning mod øst og syd til offentlig vej, bestående af løvtræer og nogle allerede værende contortafyr med visse muligheder for indkik fra vejen og alt i samråd med fredningsmyndighederne. På arealerne bevares enebærbuskene. I det lave vådområde under numrene 5 og 6 kan den påbegyndte beplantning med løvtræer som skyggetræer fortsættes, og endvidere tillades bevarelse af en del af beplantningen i det lave område, der er en del af området betegnet med nr. 7, men således at beplantning ikke må rage op over lavområdet.

Lb.nr. 14 (Miljøministeriet):

Dette areal er allerede bragt i en tilstand, som opfylder fredningens formål. Statsskovvæsenet foretager som hidtil selv pleje på miljøministeriets arealer efter de retningslinier, der gælder for fredningen.

Lb.nr. 15 (Marius Andreas Jensen m.fl. v/ Ejgil Ejbye):

Områderne nr. 1, 2 og 3 skal være åbne områder, hvor bjergfyr fjernes, medens eksisterende enebær, løvbevoksning, vildtagre og vildtremiser bevares. Nye remiser og vildtagre kræver fredningsmyndighedernes tilladelse, og genplantning må ikke finde sted. Skovarealet forbliver som hidtil. Bevoksningen i område nr. 4 fjernes ved afdrivning bortset fra enebærbuske, og der må ikke genplantes.

Et særligt problem for dette lb.nr. er hegnet omkring området. Nævnet bestemmer, at den nordlige halvdel af hegnet i vestskellet, som ved besigtigelsen viste sig at være genplantet med løvbeplantning, vil kunne bibeholdes, idet dog gran og fyr fjernes. Hegnet må ellers, hvor der endnu ikke er sket genplantning, alene være spredtstående løvtræer efter godkendelse af fredningsmyndighederne.

Lb.nr. 16 (Inger Marie Bredal):

Den plantede nåleskov i den sydlige ende af arealet med en udvidelse mod sydøst til arealets sydlige grænse kan, såfremt ejeren ønsker det, bibeholdes, jfr. det kendelsen vedlagte kort og den derpå trukne stiplede linie. Hvis arealet ryddes, må det kun genplantes med ganske overvejende danske træer, eg og lignende, dog med bibeholdelse af en vis mindre del bjergfyr, alt efter samråd med fredningsmyndighederne. Den øvrige del af arealet under dette lb.nr. plejes som åben hede med bibeholdelse kun af enebærbuske og ganske enkelte løvtræer.

Lb.nr. 17 (Karen Fjord Kjærsgaard):

Sydvest for den på kortet indtegnede stiplede linie kan der efter lodsejerens ønske foretages en genplantning eller nyplantning af blandskov, for eksempel birk, røn, asp, pil og eg, således at der derved til stadighed er ly for vildtet. Den øvrige del af arealet plejes som åben hede, dog således at enebærbuske og enkelte løvtræer bibeholdes, alt efter samråd med fredningsmyndig-

hederne.

Fredningsnævnet har ved de således truffne beslutninger om tilstanden på arealerne tilstræbt at komme hovedformålet med fredningen - at bevare hede- og indlandsklitter som samlede åbne arealer - så nær som muligt uden dog helt at have afvist lodsejernes ønsker om en vis beplantning på disse.

Lodsejerne har dels skriftligt, dels under de mundtlige forhandlinger, nævnt, hvilke erstatningskrav der kunne blive tale om ved en fredning som den foran fastsatte. Lodsejeren under lb.nr. 13 har i denne forbindelse nævnt, at handelsprisen for hans område er meget nær ved 500.000 kr., men arealet vil blive langt mindre værd derved, at jagtmulighederne vil blive forringet og mulighederne for anvendelse af undergrunden eller for anvendelse af arealerne til f.eks. en hjortefarm udelukkes. Lodsejerne under lb.nr. 15 har anført, at værdien af deres areal vil blive forringet med mindst 400.000 kr. Lodsejeren under lb.nr. 16 har påstået sig tillagt erstatning for forringede jagtforhold og for et sandsynligt tab ved bortfald af muligheden for salg af pyntegrønt fra de nåletræer, der fjernes fra arealet. Lodsejeren har i denne forbindelse anført som en mulighed, at et erstatningskrav konverteres med, at amtsrådet efter aftale med lodsejeren rydder og genplanter i overensstemmelse med kendelsens bestemmelser herom. Lodsejeren under lb.nr. 17 har under omstændigheder som de foran gengivne for en fredning påstået en erstatning for 22,0 ha, der ryddes for beplantning, på 3.000 kr. pr. ha = 66.000 kr. og for 43,6 ha på 1.000 kr. pr. ha = 43.600 kr., hvortil kommer en erstatning for forringelse af jagten på 25.000 kr., eller ialt 134.600 kr.

Der vil ved tildeling af erstatning være at bortse fra de staten tilhørende arealer.

Når det tages i betragtning, at andre lovgivningsbestemmelser, herunder navnlig i naturfredningslovens § 43a, gør det vanskeligt at anvende områderne på anden måde end hidtil, findes en fredning ikke at kunne udløse en større erstatning end 800 kr. pr. ha. Nævnet mener dog, at der herudover må ydes en erstatning for forringelse af jagtmulighederne ved den åbning af arealerne, som fredningen vil medføre. Denne erstatning vil for hver af lodsejerne lb.nr. 13 og 15-17 skønsmæssigt kunne fastsættes til 20.000 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19 stk. 4, 1. punktum, fra datoen for denne afgørelse, og indtil beløbet kan hæves, med en årlig rente, der er 1% højere end den til enhver tid af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto.

Der tillægges lodsejer under lb.nr. 17 Karen Fjord Kjærsgaard et beløb i sagsomkostninger på 10.000 kr.

I henhold til naturfredningslovens § 24 betaler staten $\frac{3}{4}$ af fredningserstatningerne, medens Ringkjøbing amtsråd betaler $\frac{1}{4}$.

T h i b e s t e m m e s :

Arealer af Rejkjær Sande fredes på de foran i kendelsen angivne vilkår.

Der tillægges ejerne af de arealer, der fredes, en erstatning som angivet i vedlagte fortegnelse over arealerne, disses størrelse og deres ejere.

Der tillægges Karen Fjord Kjærsgaard et beløb på 10.000 kr. til dækning af sagsomkostninger.

Erstatnings- og sagsomkostningsbeløbene udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Ringkjøbing amtskommune.

Sv. Aa. Christensen

Karl Elkjær

Peter Byrialsen

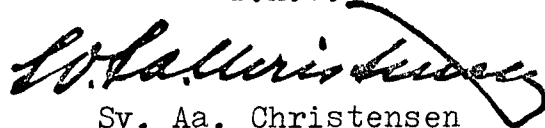
Foranstående kendelse kan indenfor 4 uger fra kendelsens dato påklages til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKØBING

AMTS FREDNINGSKREDS, den 21. januar 1987.

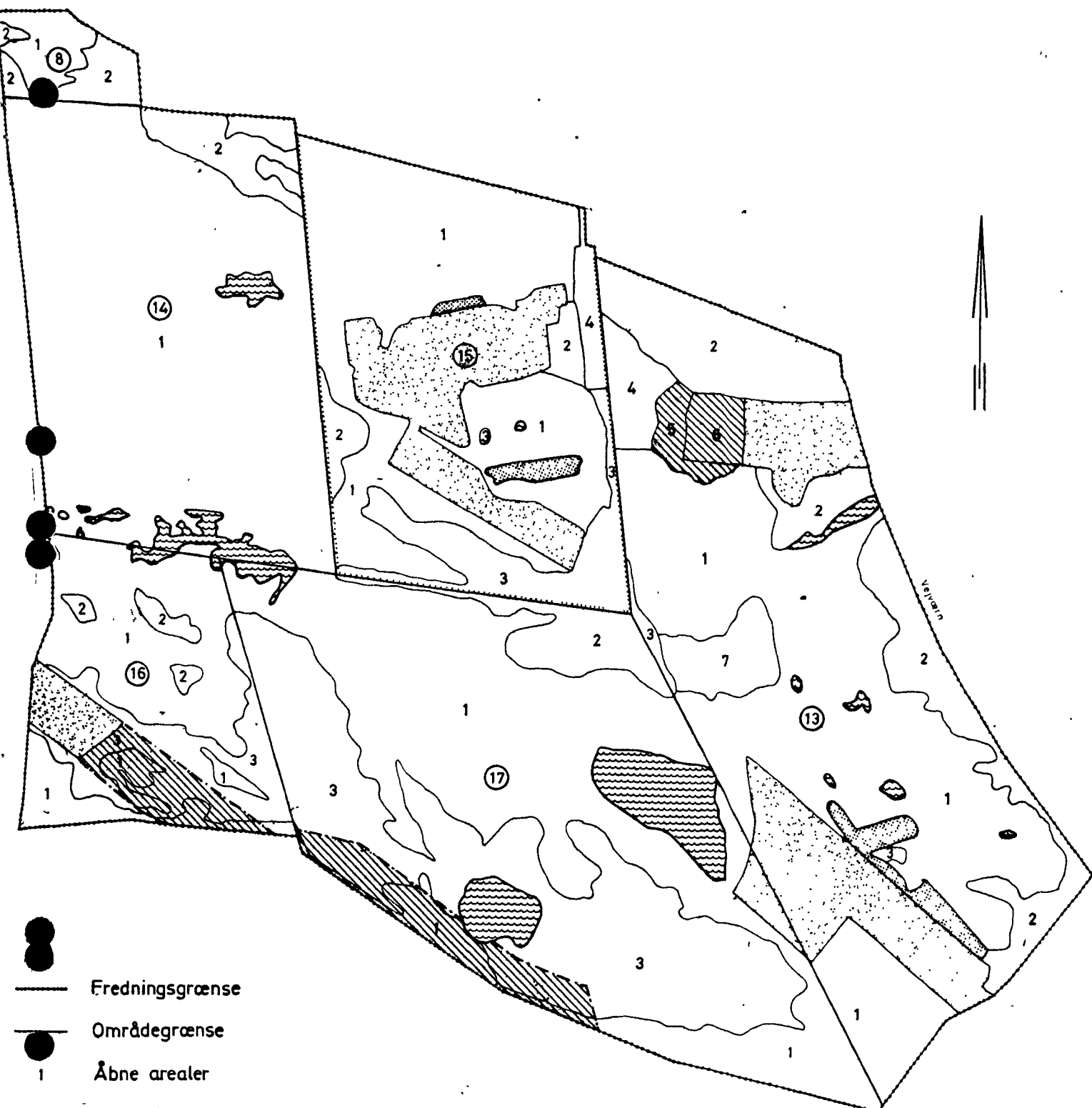
P.n.v.

Sv. Aa. Christensen

Lodsejerfortegnelse - Rejkjær Sande

Lb. nr.	Ejer	Matr. nr.	Areal	Erstatning
8	Erik Gynther Nielsen	Del af 13 ^e , Præstegården, Torsted	3,7	2960
13	Eigil Taulbjerg Nielsen	16 ^P	67,4	73920
14	Miljøministeriet	Del af 18 ^g	44,6	0
15	Marius Andreas Jensen m.fl. v/ Ejgil Ejbye	Del af 19 ^d	41,9	53520
16	Inger Marie Bredal	Del af 18 ^h	21,3	37040
17	Karen Fjord Kjærsgaard	16 ^o	65,5	72400
			<u>244,4 ha</u>	<u>239840</u>

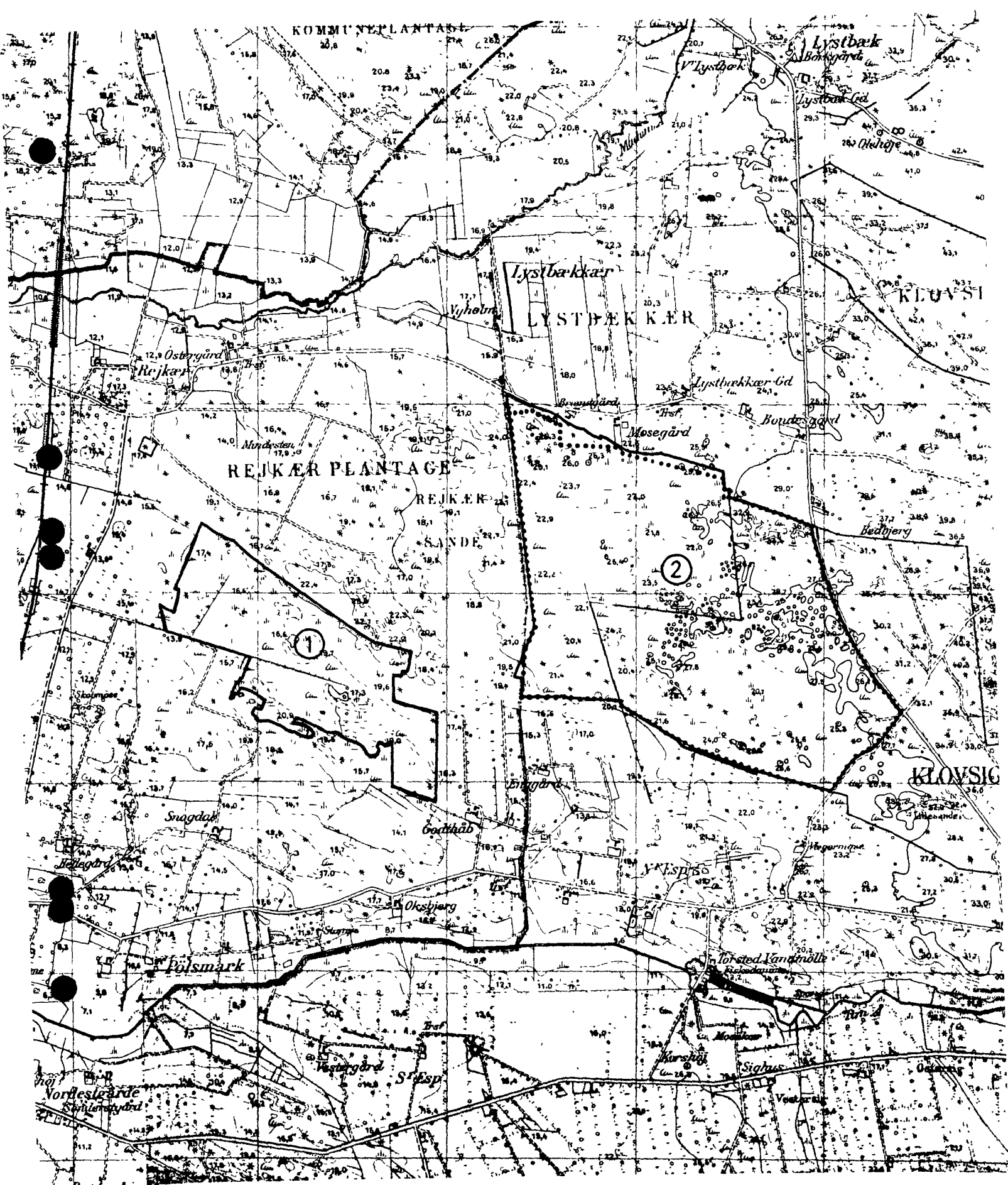

- Fredningsgrænse
- Områdegrænse
- 1** Åbne arealer
- 2** Jævnt til tæt tilgroede arealer
- 3** Tæt tilgroede arealer
- Vandareal
- Skovareal, der kan gentilplantes
- Arealer, der kan genplantes
- Vildtager
- Lodsejergænse
- (9)** Lodsejer nr.

Fredning af
 areal øst for Rejkjær Plantage,
 Præstegården, Thorsted,
 Ringkøbing kommune,
 Ringkøbing amt.

1:10.000
 0 100 200 300 400 500m

Udfærdiget i oktober 1986

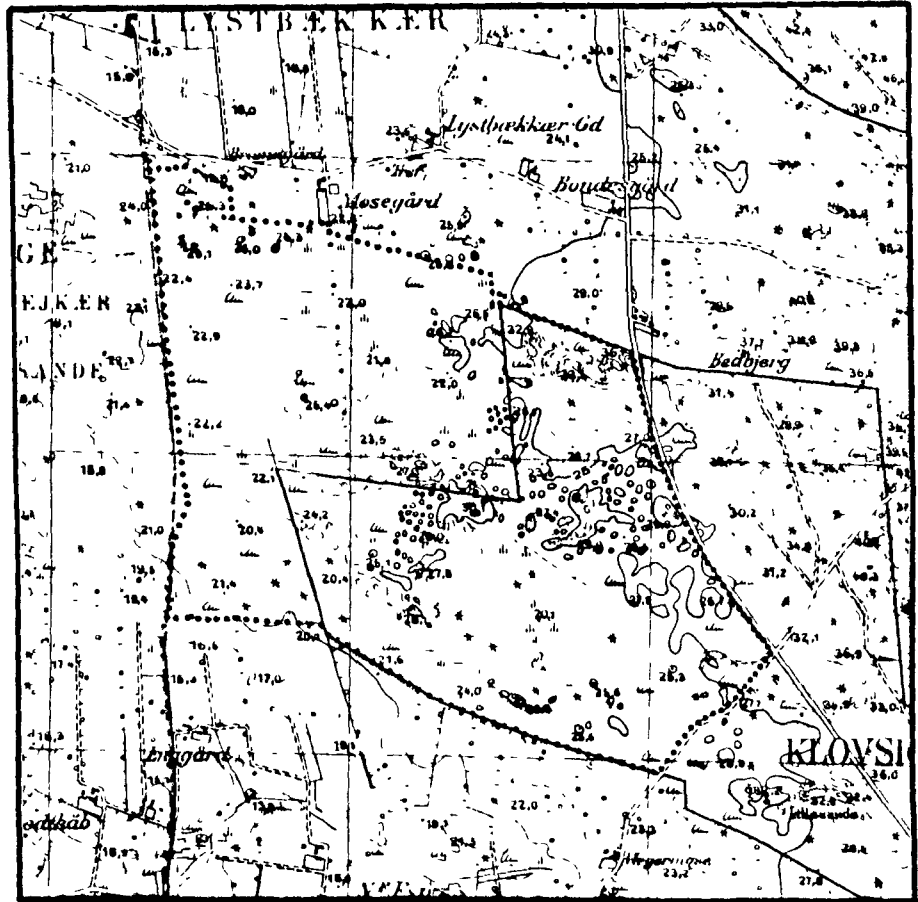
Oversigtskort 1:25.000

① Areal, som ikke fredes (lb.nr. 1-7)

● ② Areal, som fredes (lb.nr. 8 og 13-17)

— Grænse for fredningspåstanden

..... Fredningsgrænse i.h.t. Fredningsnævnets beslutning

1115 III SØ
1:25.000

Reproduceret af Ringkøbing amtskommune
med Geodætisk Instituts tilladelse
(A 86) Copyright

Rids i 1:10.000 over del af
Præstegården, Torsted
Ringkøbing kommune

- ..... Fredningsgrænse
- Søer
- Skov

1:10.000

0 500 1000m

Udarbejdet af Ringkøbing Amtsråd
Fredningsafdelingen
til brug ved tinglysning

J. Rasmussen
Landinspektør

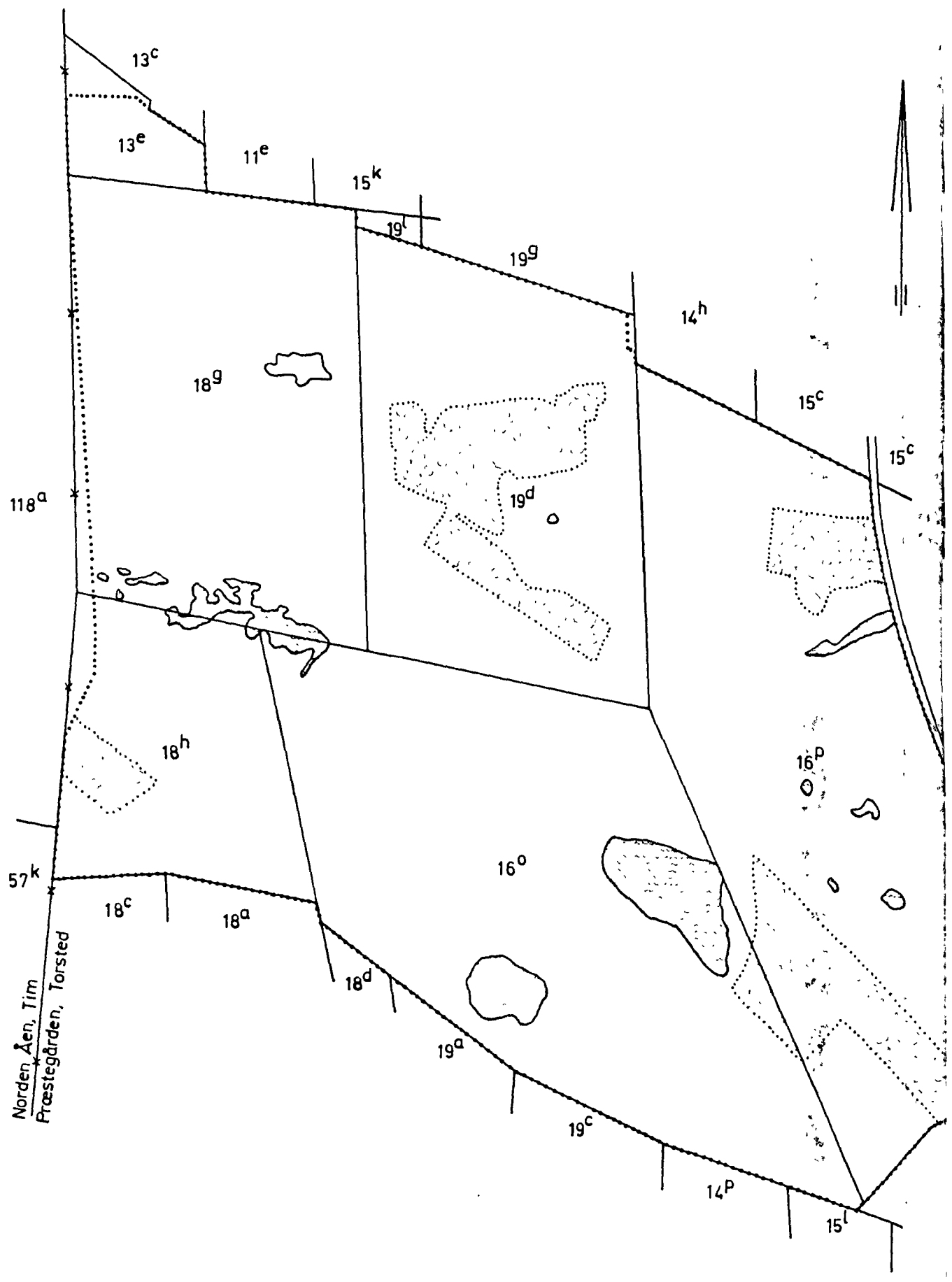

Justitsministeriets genpartikelfærdig Til kort

Denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det ordfærdige kort vedrørende ejendommen(e) mtr. nr. 13^e, 16°, 16^p, 18^g, 18^h, 18ⁱ, 18^j, 18^k, 18^l, 18^m, 18ⁿ, 18°, 18^p, 18^q, 18^r, 18^s, 18^t, 18^u, 18^v, 18^w, 18^x, 18^y, 18^z, 19^a, Præstegården, Torsted attesteres herved. Ringkøbing d. 29 januar 1987

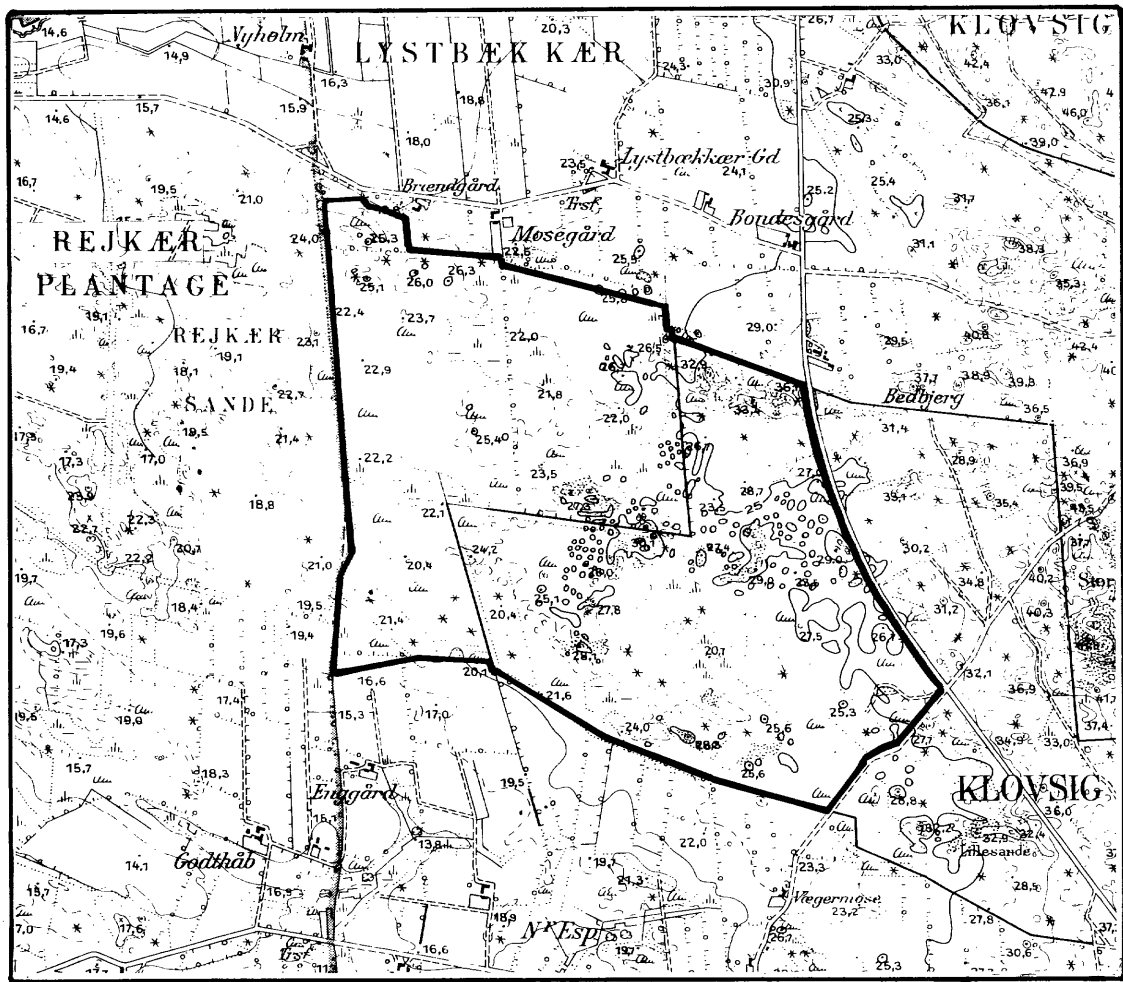
S. Rasmussen

Navn

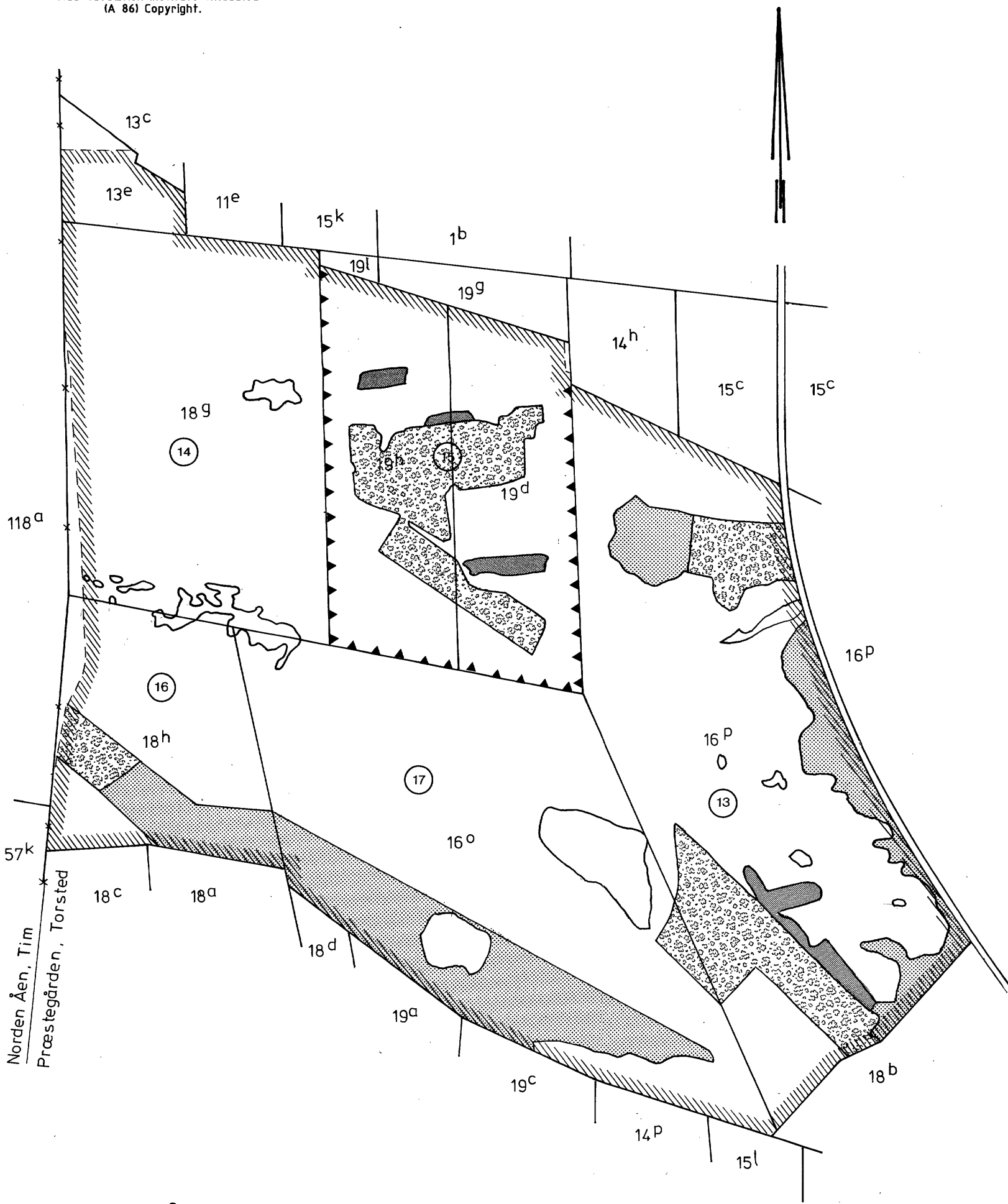
Norden Aen, Tim
Præstegården, Torsted

KORT>

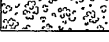
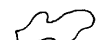

Reproduceret af Ringkøbing Amtskommune
med Geodætisk Instituts tilladelse
(A 86) Copyright.

1: 25 000

HEDEOMRÅDE
øst for Rejkær Plantage,
Del af Præstegården, Torsted,
Ringkøbing kommune.

- Fredningsgrænse
- Areal, hvor der kan genplantes jfr. s 5 a
- Viltager § 5 b
- Skovareal med almindelig skovdrift § 5 b
- Vandareal
- Hegn jfr. s 6

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS
fredningsafgørelse af Marts
1989 i sag nr. 2699/87

1: 10 000
0 500 1000 m

REG. NR. 7773.00.1

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 07773.00

Dispensationer i perioden: 11-10-1996

FREDNINGSNÆVNET
FOR RINGKJØBING AMT

FETTEN I HERNING, 2 AFD
Lyngade 1-3, 7400 Herning
Tlf. 9722 2200

10020101
KØBENHAVN

Herning, den 11. oktober 1996

R.A.F. 55/96

Skov- og Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø.

REG. NR. 7773.00.

Eigil Eybye, Skjern, er d.d. tilskrevet således:

"Eigil Eybye, Kirkebyvej 113, Stauning, 6900 Skjern, ansøger om tilladelse til opstilling af to hochstande på ejendommen matr. nr. 19d og 19h, Præstegården, Torsted, tilhørende Jytte F. Eybye. - R.A.F. 277/85 - Rejkær Sande.

Efter en besigtigelse den 5. september 1996, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Ringkjøbing Amtskommune, Ringkjøbing kommune, Danmarks Naturfredningsforening, lodsejer Morten Christensen samt ansøgeren Eigil Eybye, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at ansøgningen om opstilling af et nyt tårn ikke kan imødekommes, idet det ansøgte vil være i strid med fredningens formål.

Nævnet har ved afgørelsen især lagt vægt på, at der i Overfredningsnævnets kendelse af 10. marts 1989 er et udtrykkeligt forbud mod at opføre ny bebyggelse, herunder tårne. Nævnet kan derfor ikke tillade, at der opføres et nyt tårn som ansøgt.

For så vidt angår det eksisterende tårn skal nævnet hermed give tilladelse til, at dette efter omstændighederne må blive stående på vilkår, at der ikke foretages nogen ændring eller fornyelse af det. Nævnet lægger vedrørende dette tårn vægt på, at det ifølge det oplyste var opstillet på tidspunktet for fredningen, og at det ikke kan udelukkes, at det daværende fredningsnavn var bekendt med opstillingen, uden at dette har givet anledning til påbud om dets fjernelse.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 85, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, indbringes for Naturklagenævnet, der afgør klager, der er indgivet af miljømini-

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1996-124/11-0016
Akt. nr.

Bil.

steren eller indeholder spørgsmål, som efter nævnets vurdering har meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål, idet miljøministeren afgør andre klager.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den ovenfor anførte adresse.

Med venlig hilsen

H. Stamp"

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

H. Stamp

/GRM

Herning, 29. december 2014
FRD 16/2014

Taulbjerg Ejendomme I/S
c/o Lars Taulbjerg
Ranunkelvej 6, Mejdal
7500 Holstebro

Taulbjerg Ejendomme I/S, c/o Lars Taulbjerg, Ranunkelvej 6, Mejdal, 7500 Holstebro, ansøger om godkendelse af en opført samer-hytte på matr. nr. 16 o, Præstegården, Thorsted. – R.A.F. 277/1985 – Rejkær Sande.

Efter en besigtigelse den 8. december 2014, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter fra Ringkøbing-Skjern kommune og ansøgeren, skal nævnet meddele, at det i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 ikke kan tillades, at den allerede opførte samerhytte i det fredede areal lovliggøres, idet nævnet finder, at dette vil være i strid med fredningens formål.

Indledningsvist bemærker nævnet, at når det vurderes, om der kan gives tilladelse, ikke lægges vægt på, at hytten faktisk er opført. Nævnet vurderer sagen, som om ansøgeren havde søgt tilladelsen, inden samerhytten blev opført.

Fredningsnævnet har især lagt vægt på, at der principielt bør udvises stor tilbageholdenhed med at tillade byggeri også af mindre bygninger i fredede områder. Der er ikke i denne sag helt særlige grunde til undtagelsesvist at tillade, at hytten forbliver på stedet, da hytten er et fremmedelement, der skæmmer området, der er præget af åbne hedearealer og den nærliggende hedesø.

Ansøgeren tilkendegav, at han som et alternativ ønsker at flytte samerhytten til en forevist alternativ placering, hvor der befinder sig en mindre træhytte. Denne hytte er i 1987 opført med tilladelse af 18. august 1986 fra blandt andet Fredningsnævnet for Ringkøbing Amts Fredningskreds.

Fredningsnævnet giver herefter tilladelse til, at samerhytten flyttes og opstilles som erstatning for den gamle træhytte fra 1987, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at selvom samerhytten er lidt større end den gamle træhytte, vil den med sin udformning og de materialer og farver, den er opført i, ikke virke mere skæmmende end den gamle træhytte.

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet. For at fredningsnævnet kan videresende klagen, er det nødvendigt, at klager oplyser sit CPR-nummer eller CVR-nummer. Klager kan undgå at oplyse sit CPR-nummer til fredningsnævnet ved selv at indsende klagen ved brug af Natur- og Miljøklage-

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

---

nævnets klageportal, www.nmkn.dk Her kan borgere klage ved brug af link via borger.dk. Virksomheder kan klage ved brug af link via virk.dk

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Indgives klagen via klageportalen, skal klagegebyret betales ved brug af betalingskort, inden klagen afsluttes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

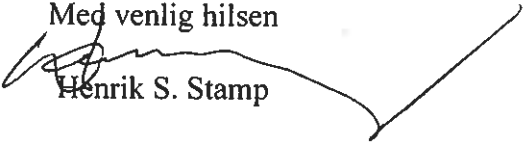

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp